

Μαρτυρίες σχετικά με την περίοδο του 1940, την διάσωση προσωπικών οικογενειακών κειμηλίων, κτλ

Ο παππούς μου πέρασε λίγο χρόνο στο ορφανοτροφείο της «Εγγύς Ανατολής» στο νησί της Σύρου πριν μεταφερθεί στην ηπειρωτική Ελλάδα. Όταν έφτασε ήταν μόνος και έπρεπε να αγωνιστεί για τον εαυτό του. Αφού ολοκλήρωσε τη στρατιωτική του θητεία, εργάστηκε σε διάφορες θέσεις εργασίας κυρίως στην περιοχή του Πειραιά. Ξεκίνησε αρχικά να πουλάει καρφίτσες για τα μαλλιά, πριν αγοράσει ένα περίπτερο στο οποίο έψηνε φιστίκια και τα πουλούσε στον κόσμο. Με τα χρήματα που αποταμίευσε, αγόρασε ένα εισιτήριο και ταξίδεψε στη Γερμανία ελπίζοντας για μια καλύτερη ζωή.

Επέστρεψε στην Ελλάδα και μετακόμισε στην Κόρινθο, όπου εργάστηκε ως εργάτης σε χωράφια με βερίκοκα, λεμόνια, πορτοκάλια και σταφύλια, και ό, τι ήταν εποχής. Ένωθε σαν στο σπίτι του στην Κόρινθο καθώς κατοικούνταν από πολλούς πρόσφυγες από τη Μικρά Ασία και δεν πέρασε πολύς καιρός πριν ένας από τους εργοδότες να του χαρίσει ένα μικρό αγροτεμάχιο. Ήταν στην Κόρινθο όπου ο Παναγιώτης ερωτεύτηκε, παντρεύτηκε και έφτιαξε οικογένεια. Παντρεύτηκε την κόρη της Ελένης Τσερλίδου, που ήταν επίσης πρόσφυγας από τη Μικρά Ασία. Η ζωή ήταν ένας μόνιμος αγώνας επιβίωσης για τους πρόσφυγες της Μικράς Ασίας και η ζωή του παππού μου δεν ήταν διαφορετική.

Το φαγητό και το καταφύγιο ήταν τα δύο πιο σημαντικά πράγματα για αυτόν. Ήταν ένας σεμνός άνθρωπος που έζησε μια απλή ζωή χωρίς πολυτέλειες, αλλά υπήρχε ένα πράγμα που δεν μπορούσε να αντέξει. Αυτό ήταν τα όσπρια. Κι αυτό γιατί όποτε σκέφτοταν τα όσπρια, σκέφτοταν τις στιγμές που του έδιναν όσπρια ως ορφανό στο νησί της Σύρου. Μου είπε ότι όταν το κουτάλι χτυπούσε στον πάτο του πιάτου, έκανε θόρυβο γιατί στη σούπα υπήρχαν πέτρες. Δεν έτρωγε όσπρια για αυτόν τον λόγο.

Κουζούπης Ταξιάρχης Α'2

Η ΚΑΤΟΧΗ ΣΕ ΑΚΡΙΤΙΚΟ ΝΗΣΙ

Την 5η Μαΐου του 1941 οι Οινούσες (ένα σύμπλεγμα νησιών του βόρειου Αιγαίου) καταλήφθηκαν από τα Γερμανικά στρατεύματα. Το Σεπτέμβριο του 1939

Οινουσιώτικα βαπόρια μπήκαν αμέσως σε πολεμική υπηρεσία και παρέμειναν καθ' όλη τη διάρκεια του πολέμου. Τα περισσότερα εξ αυτών τορπιλίστηκαν στον Ατλαντικό, συμμετέχοντας σε συμμαχικές νηοπομπές και οικογένειες ξεκληρίστηκαν.

Ο προ-πάππος μου Ηλίας Η. Σκηνίτης γεννημένος το 1902 στις Οινούσες έζησε την κατοχή τόσο στο νησί όσο και στη θάλασσα.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ

Α/Α	ΕΠΩΝΥΜΟΝ	ΕΠΙΘΕΤΟΝ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ	ΕΤΟΣ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ	ΕΤΟΣ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ	ΕΤΟΣ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ	ΕΤΟΣ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ	ΕΤΟΣ
1	ΑΓΓΕΛΟΣ	ΝΑΥΤΙΚΟΥ	ΝΑΥΤΙΚΟΣ	1902	ΝΑΥΤΙΚΟΣ	1902	ΝΑΥΤΙΚΟΣ	1902	ΝΑΥΤΙΚΟΣ	1902	ΝΑΥΤΙΚΟΣ	1902
2	ΑΝΔΡΕΑΣ	ΝΑΥΤΙΚΟΥ	ΝΑΥΤΙΚΟΣ	1902	ΝΑΥΤΙΚΟΣ	1902	ΝΑΥΤΙΚΟΣ	1902	ΝΑΥΤΙΚΟΣ	1902	ΝΑΥΤΙΚΟΣ	1902

Υπηρεσία 1942-1945 ναυτικού Η. Σκηνίτη
Φωτογραφία από το αρχείο της Ευγενίας Η. Σκηνίτη

Μορφή ταυτότητας που υποθέτουμε ότι καθιερώθηκε μετά την κατοχή.
Φωτογραφία από το αρχείο της Ευγενίας Η. Σκηνίτη

Παρόλο που οι Οινούσες ήταν παραγωγικό νησί, πέρασε όλα τα δεινά της κατοχής, του αποκλεισμού και της πείνας. Οι Γερμανοί έπαιρναν σπίτια, έκλεβαν περιουσίες ακόμα και οικιακά είδη για να κάνουν την διαμονή τους καλύτερη. «Τα κατοικήσιμα σπίτια σκοτεινά και αν κάπου μία λάμπα πετρελαίου άναβε, κινούσαν οι γείτονες να δηλώσουν στο σπιτονοικοκύρη πως φαίνεται φως και να τη σβήσει. Το σιτάρι στο πιθάρι ελάχιστο μα σαν ο νοικοκύρης έβλεπε τα πεινασμένα και πολλές φορές ορφανά παιδιά έτρεχε να δώσει κρυφά στη μάνα μία χούφτα. Με σύκα και σταφίδες μεγάλωσαν παιδιά.

Φόβος και τρόμος οι Γερμανοί για τα κορίτσια. Όσοι ναυτικοί είχαν ξεμείνει στο νησί στερήθηκαν εργασία. Όσοι ταξίδευαν αποκλείστηκαν στο εξωτερικό και στερήθηκαν την επικοινωνία με τις οικογένειές τους» αναφέρει η γιαγιά μου Ευγενία Ηλία Σκηνίτη (γεννημένη το 1947) όπως τα άκουγε από τον πατέρα της, την μητέρα της και τη γιαγιά της.

Το νησί επανήλθε στην εθνική ελευθερία το 1945 όπου οι συνθήκες βελτιώθηκαν με τη φροντίδα Οινούσσιων εύπορων οικογενειών που διέμεναν στην Αθήνα και την Αμερική.

Πλέον, στην προβλήτα του νησιού, στην πλατεία της Ναυτοσύνης ορθώνεται το μνημείο του Αφανούς Ναύτη, το οποίο είναι το πρώτο άγαλμα στην Ελλάδα που αφιερώθηκε στους απολεσθέντες ναυτικούς. Έχει γραμμένα ολόγυρα τα ονόματα όλων των Οινουσσίων ναυτικών που χάθηκαν στη θάλασσα.

Μιχαέλα- Ηλιάνα Ανδρεαδάκη Α'1

Έχω μια μαρτυρία της προγιαγιάς μου για τον πόλεμο του 1940. Ήταν δεκαέξι χρονών στον Β' Παγκόσμιο πόλεμο. Λόγω της νεαρής της ηλικίας εκείνη την εποχή δεν είχε πολλά να μοιραστεί με την γιαγιά μου, παρά μόνο λίγες εικόνες. Τις πληροφορίες τις ήντλησα από την γιαγιά μου, η οποία είχε να μου δώσει δύο περιγραφές από την μητέρα της.

Η μια εικόνα είναι πως η προγιαγιά μου ήταν σε ένα χωράφι στην Χαλκίδα και μαζί με κάποια άλλα άτομα έτρεχαν για να αποφύγουν τις σφαίρες που έπεφταν. Η άλλη εικόνα ήταν εκείνη που η προγιαγιά μου έβλεπε τους υπαλλήλους του Δήμου με κάποια μικρά κάρα να μαζεύουν τους νεκρούς. Ήταν τραγικό να είναι αυτό το γεγονός μια απλή συνήθεια. Είναι επίσης εξίσου τραγικό να τρέχεις για να σωθείς από τις σφαίρες των αεροπλάνων και να βλέπεις τον κόσμο να πεθαίνει από την πείνα.

Νέστορας Τζιμπιμπάκης Α'3

Ο Σπυρίδων Βλάχος διετέλεσε Μητροπολίτης Ιωαννίνων από το 1916 μέχρι το 1949. Το 1906 είχε εκλεγεί Μητροπολίτης Βελλάς και Κονίτσης και από το 1949 μέχρι το 1956 εξελέγη παμψηφεί Αρχιεπίσκοπος Αθηνών. Συνέβαλε τα μέγιστα στη διεύθυνση κρίσιμων ζητημάτων κατά την περίοδο 1940-'44. Εμφύχωνε τους Γιαννιώτες και μεσολαβούσε στους Γερμανούς για την σωτηρία των Ελλήνων, όπως καταδεικνύεται και μέσα από τις προφορικές μαρτυρίες συντοπιτών μας. Υπήρξε από τους βασικούς

συντελεστές που επινοούσαν τρόπους που έσωζαν τα Γιάννενα από τον λιμό κατά την περίοδο της Κατοχής, όπως η παρακίνηση των νησιωτών για συνεχή τροφοδοσία των Ιωαννίνων με ψάρια από τη λίμνη και το νησί της Παμβώτιδος. Επιπλέον είναι εκείνος που διέσωσε τα θρησκευτικά σκεύη και κειμήλια της Εβραϊκής συναγωγής στα Γιάννενα, διαφυλάσσοντάς τα στην Μητρόπολη και παραδίδοντάς τα στους Ρωμανιώτες Εβραίους, μετά την επιστροφή τους από τα στρατόπεδα συγκέντρωσης

Ευγενία Πλεμμένου Α'2

Η προγιαγιά μου η Καλλιόπη Αρματά ή αλλιώς όπως συνηθίζαμε να την λέμε Ποπάκι, ήταν η μητέρα της γιαγιάς μου.

Ήταν μία εύστροφη γυναίκα η οποία δεν είχε λάβει κάποια ειδική εκπαίδευση λόγω της δεκαετίας του '30 στην οποία γεννήθηκε .

Δυστυχώς εκείνη, οι γονείς της, οι δύο της αδερφές και ο μικρός της αδερφός βίωσαν τραγικές εμπειρίες την περίοδο του '40. Έμειναν στα Ταμπούρια , στον Πειραιά. Όμως αναγκάστηκαν με κάρο να μεταφερθούν στην Βούλα. Μένανε σε παράγκα σε ύψωμα και έβλεπαν από εκεί με θλίψη αεροπλάνα να βομβαρδίζουν τον Πειραιά. Προκειμένου να επιβιώσουν έπιασαν δουλειά στο ΠΙΚΠΑ

(Πατριωτικό Ίδρυμα Κοινωνικής Πρόνοιας και Αντιλήψεως) στα μαγειρεία και έπαιρναν φαγητά τα οποία ξέμεναν και τα μοίραζαν σε κόσμο.

Πηνελόπη Αλιφραγκή Α' 3

Οι πληροφορίες πάρθηκαν από στενό συγγενικό πρόσωπο.

ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΤΗΣ ΓΙΑΓΙΑΣ ΜΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΤΟΥ 1940

Ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος άφησε πίσω του μια από τις μεγαλύτερες καταστροφές σε όλο τον κόσμο. Εκατομμύρια άνθρωποι έχασαν την ζωή τους. Σίγουρα κανείς δεν θέλει να βιώσει ξανά τέτοια γεγονότα, όμως αυτά τα γεγονότα που συνέβησαν δεν πρέπει να ξεχαστούν. Πάρα πολλοί άνθρωποι θυσιάστηκαν για να τελειώσει αυτός ο πόλεμος. Ένας πόλεμος που έλαβε χώρα πριν 83 χρόνια και διήρκησε 6 έτη δεν είναι κάτι τυχαίο. Σήμερα, οι ελάχιστοι επιζώντες του πολέμου αυτού παίζουν σημαντικό ρόλο στην πληροφόρηση για την δύσκολη ζωή που επικρατούσε. Αυτοί οι άνθρωποι, αν όχι όλοι, οι περισσότεροι, έχουν βιώματα και μαρτυρίες που πρέπει να μείνουν «ζωντανές». Κάποιοι από αυτούς ήταν μέλη της οικογένειάς μου, όπως ο παππούς μου και η γιαγιά μου.

Δεν «πρόλαβα» δυστυχώς τον παππού μου ζωντανό, αλλά η γιαγιά μου μέχρι τον θάνατό της μου διέδωσε τα βιώματά της από τον πόλεμο. Αρχικά, η γιαγιά μου γεννήθηκε στις 22 Ιουλίου 1930, και έζησε 92 χρόνια μέχρι τον θάνατό της στις 29 Ιουνίου 2022. Στην Κατοχή η γιαγιά μου ήταν 11 χρονών. Μεγάλωσε σε ένα μικρό χωριό της Κρήτης, την Γέργερη Ηρακλείου. Για τους λίγους πια εν ζωή κατοίκους του χωριού της Γέργερης θα μένει αξέχαστη η σφαγή των εικοσιπέντε ατόμων του χωριού από τις γερμανικές δυνάμεις, που παραλίγο να συμπεριλαμβανόταν σε αυτούς και ο αδελφός της γιαγιάς μου, Κώστας Παπαγιαννάκης. Η γιαγιά μου, μαζί με κάποια κορίτσια του χωριού έδιναν φαγητά στους Γερμανούς φαντάρους. Μάλιστα, μια μέρα, ένας Γερμανός που συμπαθούσε την γιαγιά μου πολύ, της έμαθε τους αριθμούς μέχρι το 10 στα γερμανικά, που θυμόταν μέχρι τα βαθιά γεράματα. Η γιαγιά μου έζησε στο πετσί της την πείνα και τους κρούς χειμώνες της κατοχής. Ίσα-Ίσα κάλυπτε τις διατροφικές της ανάγκες ως νεαρή τότε. Μαζί με την οικογένειά της, έτρωγε χόρτα ωμά, τα οποία τα «λήστευαν», καθώς τότε θεωρούνταν οι καλλιέργειες του νησιού ιδιοκτησία των Γερμανών. Το ψωμί, και ας βρισκόταν όλοι αυτοί οι άνθρωποι στην επαρχία, αποκτιόταν δύσκολα, πολύ λίγες φέτες την ημέρα. Κάποιοι Γερμανοί ήταν φιλικόι προς αυτήν, και της έδιναν σοκολάτες, αλλά κάποιοι άλλοι έκλεβαν όλη την σοδιά της οικογένειάς της.

Η γιαγιά μου έζησε την κατοχή, αλλά δεν ήθελε κανέναν άλλον απόγονό της ή μικρότερό της να ζήσει κάτι παρόμοιο. Μεγάλωσε 4 παιδιά και έδειξε αφοσίωση σε ολόκληρη την ζωή της στην Χριστιανική Ορθόδοξη θρησκεία. Ήταν ένας ταπεινός άνθρωπος που ζούσε όμορφα και διασκεδαστικά την ζωή της μέχρι το τέλος. Ο

καθένας μας που μπορεί έχει κάποιον επιζώντα από τον πόλεμο πρέπει να είναι ευγνώμων για αυτόν, πιστεύω.

Μιχάλαρος Αναστάσιος Α'3

Μετά τον Ελληνοϊταλικό πόλεμο στην Αλβανία και την Κατοχή το 1941 τα πράγματα άλλαξαν ριζικά για τους Έλληνες. Τα χρήματα ήταν ελάχιστα και οι άνθρωποι δεν είχαν καμιά ελευθερία, διότι ζούσαν υπό το καθεστώς της Ναζιστικής Γερμανίας.

Η προγιαγιά μου που ζούσε στην Κρήτη εκείνη την περίοδο και ήταν το 1944 πέντε ετών, μου είχε διηγηθεί τα εξής λόγια: «Όταν ζούσαμε στην Κρήτη και μόλις είχα γεννηθεί, η μητέρα μου πέθανε εικοσιδύο ετών. Ο πατέρας μου που ήταν τριανταεπτά ετών, ψηλός, δυο μέτρα και δυνατός, με το που ξέσπασε ο πόλεμος πήγε στα βουνά να πολεμήσει. Κι εμένα με μεγάλωναν οι μεγαλύτερες αδελφές μου από τον πρώτο γάμο του η Νούλα, η Κωνσταντίνα και η Μαρίκα.

Όταν τελειώσε ο πόλεμος, ο πατέρας μου συνέχιζε να έχει αντιστασιακή δράση και αυτό όμως δεν άρεσε καθόλου στους Γερμανούς. Όταν μια μέρα ήταν στα χωράφια και ήμασταν μόνες μας με τις αδελφές μου στο σπίτι, άρχισε η πόρτα να χτυπάει δυνατά. Ήταν κάποιος Γερμανός που γνώριζε λίγα ελληνικά και καταλαβαίναμε ότι ήθελε τον πατέρα μου. Ο στρατιώτης συνέχιζε να χτυπάει την πόρτα ώσπου από τα πολλά χτυπήματα η πόρτα κατέρρευσε. Τότε εμείς κρυφτήκαμε κάτω από το κρεβάτι για να μη μας δει και ενώ έψαχνε όλο το σπίτι για να δει αν είναι κανείς, στο κρεβάτι δεν έψαξε και έτσι γλιτώσαμε».

Βασίλειος Δεσπότης Β'1

Η γιαγιά μου είναι γεννημένη το Νοέμβριο του 1940 και σήμερα είναι 82 χρονών. Έζησε τον βομβαρδισμό του Πειραιά που έγινε στις 6 Απριλίου του 1941, τον οποίο θα σας διηγηθώ. Όταν ήταν νεογέννητη και κοιμότανε στην κούνια της, έλαμψε ο ουρανός και ολόκληρη η περιφέρεια του Πειραιά σειστήκε. Μόλις είχε αρχίσει ο βομβαρδισμός του Πειραιά από τους Γερμανούς. Ένας κρότος δυνατός άνοιξε όλες τις πόρτες του σπιτιού της. Ο πατέρας της γιαγιάς μου πανικόβλητος παίρνει το μωρό, την γιαγιά μου δηλαδή, τυλιγμένο σε μια κουβέρτα και μαζί με την γυναίκα του άρχισαν να τρέχουν προς την περιοχή της Αγίας Σοφίας του Πειραιά. Στο δρόμο βρήκανε μια εσοχή σε ένα τοίχο και τοποθέτησαν το λίκων μηνών βρέφος

για να το προστατέψουν από τα βλήματα. Όταν τελείωσε ο βομβαρδισμός, πήγαν σε μια συγγενής τους να τους φιλοξενήσει, γιατί το σπίτι τους είχε υποστεί ζημιές. Στον Πειραιά έγιναν αρκετές ζημιές όπως: η καταστροφή του Ιερού ναού της Αγίας Τριάδος. Επίσης πολλά δημόσια κτήρια έπαθαν σοβαρές υλικές ζημιές. Το πιο τραγικό ήταν ο θάνατος πολλών ανθρώπων. Τέλος από τον βομβαρδισμό, ένα μεγάλο σιδερένιο τμήμα από ένα καράβι πετάχτηκε και καρφώθηκε πάνω σε ένα δέντρο στο κηπάκι που βρίσκεται ανάμεσα στον Ιερό ναό Αγίας Τριάδος και στον Ιερό ναό του Αγίου Σπυριδώνος. Αυτή είναι τραγική εμπειρία που έζησε η γιαγιά μου στην περίοδο της κατοχής.

Βύρων- Μιχαήλ Φριλίγκος Γ'4

Ο "δαίμονας" και η αντίσταση στους Γερμανούς

Αν και ο παππούς μου μπορεί να μην έζησε τον πόλεμο του '40, έχει αρκετές ιστορίες να θυμάται από τον πατέρα του. Μια από αυτές είναι για έναν γείτονα, τον Αποστόλη, ο οποίος αντιστάθηκε με πάθος στην γερμανική κατοχή και απέκτησε το παρατσούκλι "δαίμονας" εξαιτίας των αμέτρητων σαμποτάζ που προκαλούσε στους Γερμανούς. Έτσι ψηλός και γεροδεμένος που ήταν, κουβαλούσε στην πλάτη του βόμβες και με πολύ προσοχή τις κολλούσε στα καράβια των Γερμανών στον Πειραιά. Μετά από ελάχιστα λεπτά αυτές εκρήγνυντο με αποτέλεσμα την καταστροφή των πλοίων. Ακόμη, ο Αποστόλης, μαζί με τους υπόλοιπους "δαίμονες" φίλους του, σκαρφάλωνε στα φορτηγά των Γερμανών και πετούσε έξω τις προμήθειες. Έπειτα, με πολύ προσοχή και όσο πιο κρυφά γινόταν τις μοίραζε στην γειτονιά, ακόμη και στον προπάππου μου.

Ο Αποστόλης, όπως και όλοι αυτοί οι άνθρωποι που αντιστάθηκαν στην κατοχή, περιγράφηκαν από τον παππού μου ως ήρωες που έσωσαν κόσμο από την πείνα εκείνη την εποχή. "Αν δεν είχε υπάρξει ποτέ ο "δαίμονας", πολύ πιθανό να μην είχε μπορέσει να με γεννήσει η μητέρα μου", είπε ο παππούς μου και δάκρυσε από συγκίνηση.

Ηλιοπούλου Πηνελόπη Γ'3, από την ιστορία του Δημήτρη και της Πηνελόπης Μπιρμπίλη.

Αναμνήσεις από το 1940

Οκτώβριος του 1940. Οι Ιταλοί έχουν εισβάλει στην Ελλάδα και εκεί, σε μία μυστική υπηρεσία, στα Μετέωρα της Καλαμπάκας, ο προπάππος μου, ως ομαδάρχης, και οι υπόλοιποι συμπατριώτες, προσπαθούσαν να βρουν τις κινήσεις του εχθρού μέσω των ασυρμάτων. Ώρες και ώρες περνούσαν για να καταφέρουν να πιάσουν συχνότητα από τα εχθρικά αεροπλάνα. Άκουγαν, κατέγραφαν, μετέφραζαν και μέσα σε αυτές τις δύσκολες συνθήκες ο προπάππος μου έκανε μια αναπάντεχη γνωριμία. Ήταν ένας Ιταλός, μα διαφορετικός απ' τους υπόλοιπους. Αυτός ήταν φιλέλληνας και αντιστεκόταν σε αυτούς που είχαν βαλθεί να καταλάβουν τη χώρα μας. Το όνομά του, Τζιοβάνι και ήταν καθηγητής πανεπιστημίου στην Ιταλία. Τον κυνηγούσαν γιατί τον θεωρούσαν προδότη και έτσι χρειαζόταν προστασία. Αυτή του την παρείχε ο προπάππος μου, καθώς τον έκρυψε σε ένα καταφύγιο. Γίνανε καλοί φίλοι και κράτησαν επαφές μετά τον πόλεμο και μέχρι το τέλος της ζωής τους. Στις 10 Φεβρουαρίου του 1941, την ημέρα του Αγίου Χαράλαμπος, οι Γερμανοί είχαν φτάσει στα Γρεβενά και εισέβαλαν στο χωριό μας. Ο προπάππος μου για να μην αντιληφθούν τον φίλο του, τον πήρε μαζί του στην πρωινή λειτουργία και αυτός παρίστανε πως ήταν ένας από τους πιστούς. Κανείς δεν τον αναγνώρισε και μάλιστα έφυγαν χωρίς να πειράξουν κανέναν, σε αντίθεση με τα γειτονικά χωριά. Γι' αυτόν τον λόγο μετέπειτα, έχτισαν μια εκκλησία προς τιμήν του Αγίου Χαράλαμπος που τους προστάτευσε, η οποία υπάρχει μέχρι και σήμερα. Όταν πλέον ο πόλεμος έληξε, ο Τζιοβάνι ήταν ασφαλής και στο χωριό μας υπήρχε η εκκλησία του προστάτη μας, ο προπάππος μου έχοντας όλες αυτές τις αναμνήσεις έγραψε μερικά ποιήματα, τα οποία εξέδιδε μέσω της τοπικής εφημερίδας. Κάποια από αυτά τα έχουμε κρατήσει μέχρι και σήμερα, ώστε να μας κάνουν περήφανους για αυτή τη σημαντική προσωπικότητα, που ήταν μέλος της οικογένειάς μας.

Πελαγία Καλαμάρα Γ'3

Οι πληροφορίες εξασφαλίστηκαν από τον παππού μου, Αλέξανδρο Μακρή